

Arkivforbundets respons på statsrådets svar

06.10.2022

Statsråden skriver:

Jeg er ikke enig i at gjeldende arkivlov er svært utdatert og til hinder for utvikling og digitalisering i forvaltningen, slik representanten framholder i sin begrunnelse for spørsmålet. Både dagens lov og lovforslaget som ble sendt på høring, har en prinsipiell og overordnet innretning, nettopp for å ikke være til hinder for utvikling.

Vi i Arkivforbundet mener:

Dagens lov er laget for en analog tid – det er det analoge som er regulert. En del aspekter ved dokumentasjon i den digitale forvaltningen er dermed uregulert, eller bestemmelsene i dagens arkivlov er uklare i møte med digital dokumentasjonsforvaltning. Det oppstår usikre tolkninger med tilhørende risiko.

Det er riktig at det i stor grad er arkivforskriften som trenger å omarbeides for ikke å være til hinder for utvikling og digitalisering i forvaltningen. Men dette arbeidet er avhengig av arbeidet med arkivloven og fremdrift hemmes av manglende fremdrift med lovarbeidet.

Arkivverket har nå varslet at den forskriftsfestede og svært omfattende NOARK-standarden ikke skal videreutvikles. Mens man avventer lovarbeidet gjøres det ingen endringer i gjeldende forskrift. Det medfører at samtlige offentlige organer fortsatt må anskaffe løsninger basert på en NOARK-standard som arkivmyndighet og utviklingsansvarlig i sektoren ser på som utdatert. Disse løsningene påfører det offentlige store årlig kostnader i forbindelse med anskaffelser, integrasjoner etc., og gir tekniske løsninger som hindrer effektive digitale prosesser og god dokumentasjonsforvaltning i det offentlige.

Statsråden skriver:

I påvente av ny arkivlov har Arkivverket, i samarbeid med Digitaliseringsdirektoratet, etablert en regulatorisk sandkasse for arkiv, data og offentlighet. Målet med sandkassa er å utforske det juridiske handlingsrommet og tilrettelegge for innovasjon og teknologiutvikling.

Vi i Arkivforbundet mener:

Arkivverket regulatoriske sandkasse har vist seg å være et viktig virkemiddel for å få til innovasjon for lagring og gjenfinning av data i forvaltningen. Arkivverket finansierer denne viktige satsningen over eget budsjett, noe som gjør at omfang og fremdrift er mye tregere enn den kunne vært. Men sandkassen ikke en løsning på problemet med utdaterte standarder. Regelverket binder fortsatt forvaltningen til anskaffelse av utdaterte løsninger som hindrer hensiktsmessige og effektive prosesser, uavhengig av hvor mye spennende man finner på i sandkassen. Konsekvensen er lovbrudd med mangelfull arkivering og journalføring med redusert innsyn og offentlighet.

Statsråden skriver:

Arkivverket har i oppgave å iverksette nasjonal politikk på arkivfeltet og bidra til utvikling og styrking av arkivsektoren. Som del av dette arbeidet, er det naturlig at Arkivverket vurderer nærmere behov og utfordringer. Jeg vil i første omgang derfor be Arkivverket om å se på innspillene fra sektoren.

Vi i Arkivforbundet mener:

Det er positivt at Arkivverket får i oppdrag å sette i gang forarbeidet for en nasjonal strategi for arkivutvikling. Men det er da viktig fra vårt ståsted, at det blir gitt en politisk støtte til dette, med mål om at det utarbeides en nasjonal arkivstrategi med en politisk forankring fra statsrådets side. Vi håper dette initiativet vil få en politisk prioritering som sikrer slik forankring.